

Asia: VN/34466/2023

Lausuntopyyntö itäisen Suomen tuulivoimarakentaisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuhmon kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon em. asiaan:

Kuhmon kaupunki kannattaa työ- ja elinkeinoministeriön ja puolustusministeriön työryhmän tavoitetta selvittää ja edistää keinoja aluevalvonnan ja tuulivoimarakentamisen yhteensovittamiseksi itäisessä Suomessa. Tavoite on tunnistettu muun muassa Itäisen Suomen ohjelman valmistelussa. Itäisessä Suomessa on huomattava potentiaali rakentaa maatuulivoimaa muun muassa harvan asutuksen takia. Uusiutuvan energian saatavuudella on tärkeä rooli investointien kohdentumisessa ja Suomen kilpailukyvyn edistämisessä, ilmastotavoitteiden toteutumisessa sekä alueiden elinvoiman varmistamisessa.

Yhtenä ratkaisuna TEM:n ja puolustusministeriön työryhmän itäisen Suomen tuulivoimarakentamista koskevassa loppuraportissa on esitetty kompensatioaluemallia. Lausuntopyynnön mukaan kompensatioalue tulisi valita niin, että tuulivoimainvestoinnit olisivat mahdollisia puolustusvoimien aluevalvontatehtävän turvaamisen ohella myös muiden rakentamista ohjaavien tekijöiden osalta.

Tuulivoimarakentamista ohjaavia tai siihen vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa maakunnan liiton ja kuntien kaavoituspäätökset, YVA-menettely ja kantaverkon liityntämahdollisuudet. Kompensatioalueiden valinta-aikataulussa on hyvä ottaa huomioon muun ohella kaavoitusmenettelyyn kuluva aika, mikäli kaikki rakentamiseen vaikuttavat seikat on tarkoitus huomioida valmistelussa. Maankäyttö- ja rakennuslain (Alueidenkäyttölain 1.1.2025 alkaen) mukaan oikeusvaikutteista yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakentamisluvan perusteena. Tuulivoimarakentaminen voi edellyttää myös maakuntakaavan valmistelua. Kaavoitus kestää keskimäärin noin 2–5 vuotta, sekä tämän lisäksi tulee mahdolliseen muutoksenhakuun kuluva aika. Kaavoituksessa tutkitaan alueiden soveltuvuutta tuulivoimarakentamiseen eri tekijöiden kannalta ja yhteensovitetään tuulivoimatuotanto muiden maankäyttötarpeiden kanssa. Tähän liittyen

aluevalvonnan ja tuulivoimarakentamisen yhteensovittamisessa on tärkeää varmistaa sujuva tiedonkulku ja yhteistyö eri viranomais tahojen välillä.

Lausuntopyynnössä on pyydetty ehdotuksia kompensatioalueista tai alueen osasta. Kuhmon kaupunki ehdottaa ensimmäisen vaiheen kompensatioalueen osaksi Kainuun voimassa olevan tuulivoimamaakuntakaavan 2035 ja tuulivoimamaakuntakaavan 2030 toteutumattomia tuulivoimaloiden alueita, joilla sensortechniikan kehittyminen voi mahdollistaa tuulivoimarakentamisen ja puolustusvoimien aluevalvonnan yhteensovittamisen myöhemmin tulevaisuudessa. Seuraavan vaiheen pidemmän aikavälin tavoitteena (ml. kaavoitukseen kuluva aika) on tarpeellista huomioida myös muu tuulivoimapotentiali itäisessä Suomessa esimerkiksi maakuntakaavoissa olevien tuulivoimaloiden alueiden lähialueella olevat mahdolliset muut maakunnallisesti, seudullisesti ja paikallisesti merkittävät potentiaaliset tuulivoimarakentamiseen soveltuvat alueet yli maakuntarajojen.

Kuhmon kaupunki toteaa, että kansallisen turvallisuuden, huoltovarmuuden, energiantensiivisten investointien sekä alueiden elinvoiman kannalta on ehdottoman tärkeää, että itäisin Suomi ei jää puhtaasti siirtymän ulkopuolelle. Elinvoimainen ja asuttu rajaseutu on turvallisin raja. Uusiutuvan energian saanti on tarpeen turvata nykyisen teollisuuden ja tulevien investointien tarpeisiin joka tapauksessa lisäksi myös muilla tavoilla kuten kantaverkkoa vahvistamalla, jota teollisen kokoluokan tuulivoimarakentaminen osaltaan täydentää.

Kuhmon kaupungilla ei ole muuta huomautettavaa itäisen Suomen tuulivoimarakentaminen - loppuraportista.

Kyllönen Pinja
Kuhmon kaupunki - Kuhmon kaupunginhallitus